

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Korkean osaamisen Suomi

Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen

Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari 28.11.2024
Lahti

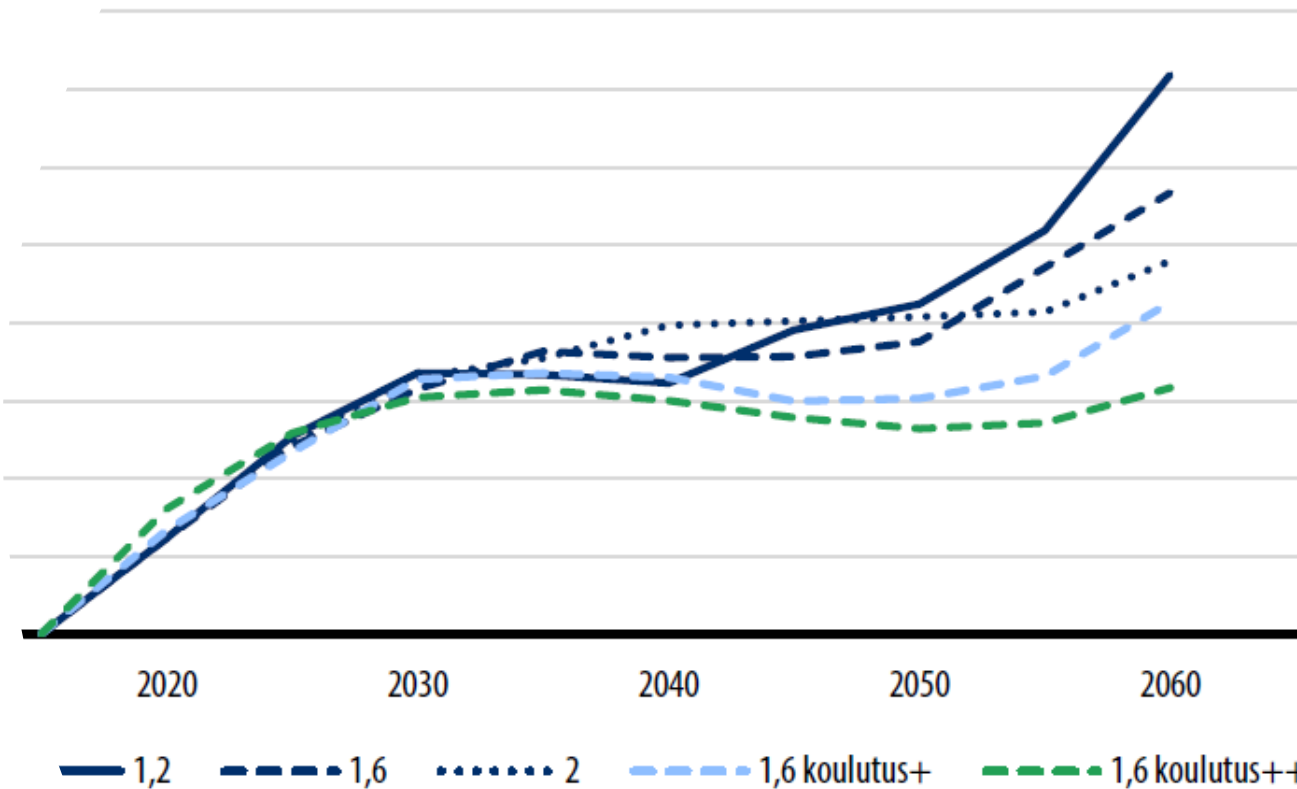
Osaamisen tarve

- Liberaalin demokratian ja sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen luisu
- Suurvaltakilpailun ja sodan maailma
- Taloudellinen kasvu ja ikärakenteen muutos
  - Kaikki inhimillinen potentiaali tarvitaan käyttöön
  - Tärkein luonnonvara on osaaminen
  - Omavaraisuus ja resilienssi

Kaikki käyttöön

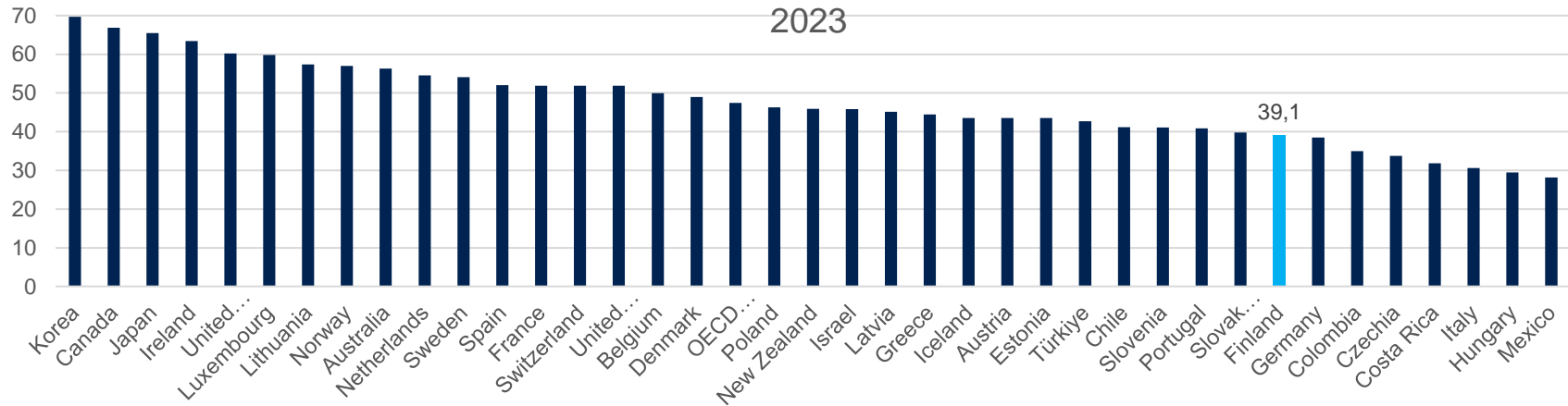
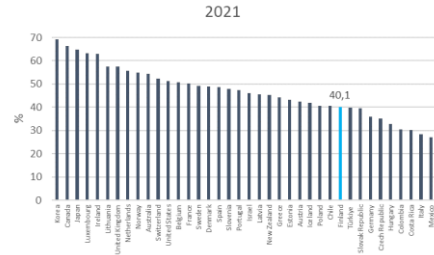
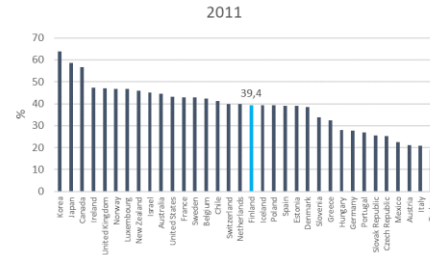
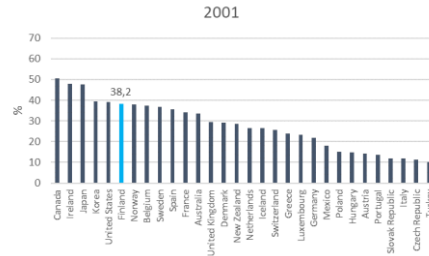
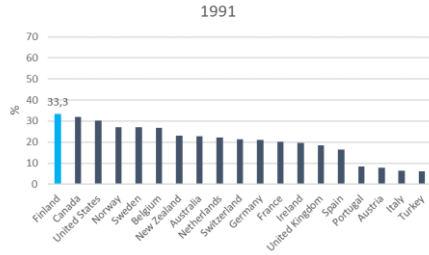
- Ikäluokkien pienentyessä ei varaa hukata potentiaalia
- Kaikki mahdollisimman tuottavaan työhön

(kuvio: Tuottavuuspainotettu huoltosuhte eri skenaarioissa. Sivistyskatsaus 2023 s 292)

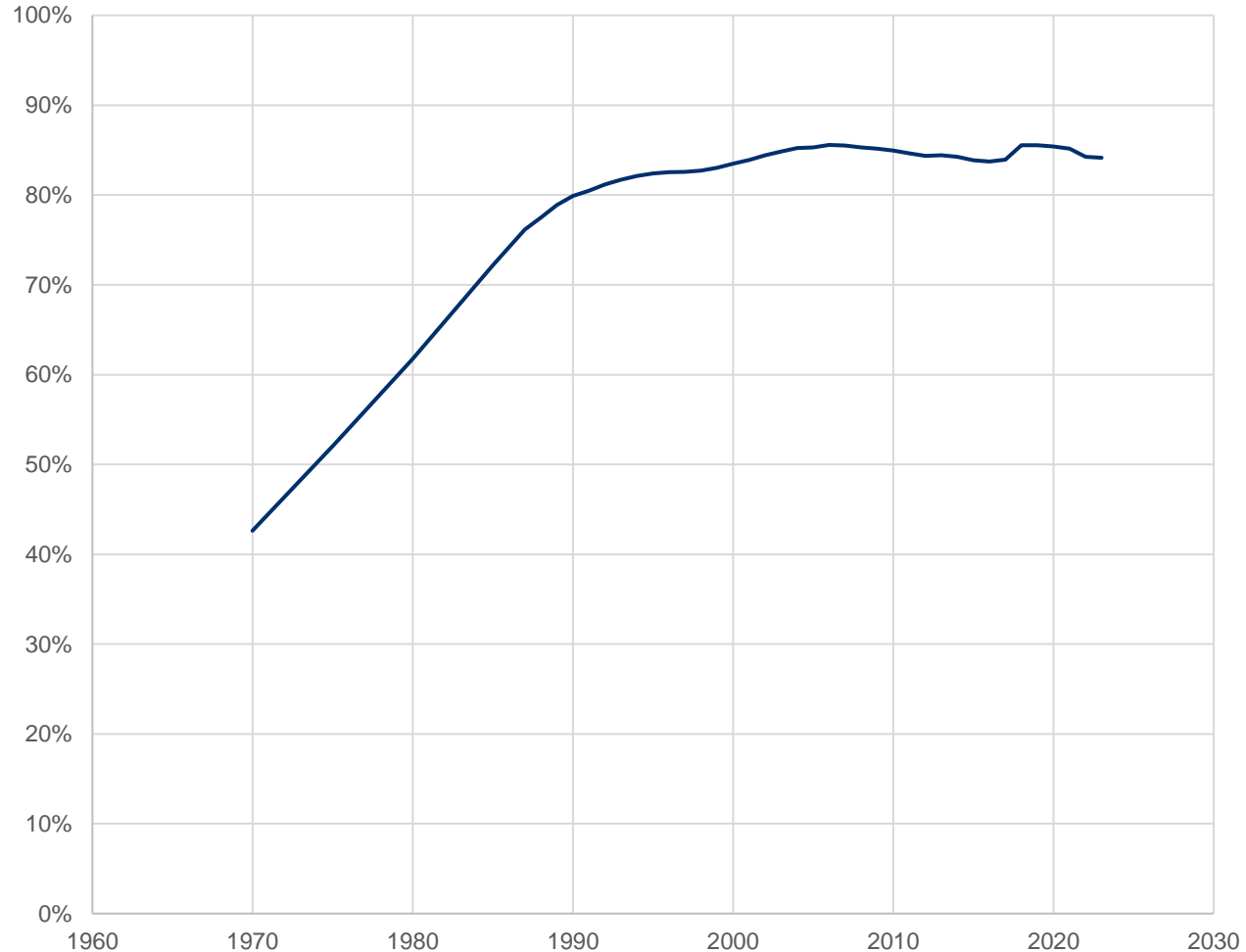
kirch ja Lutz 2022, koulutus++-skenaarion laskelmat Guillaume Marois, Intern
Systems Analysis

Tilanne tunnetaan (25-34-vuotiaat)

Kiinniottajan kiire

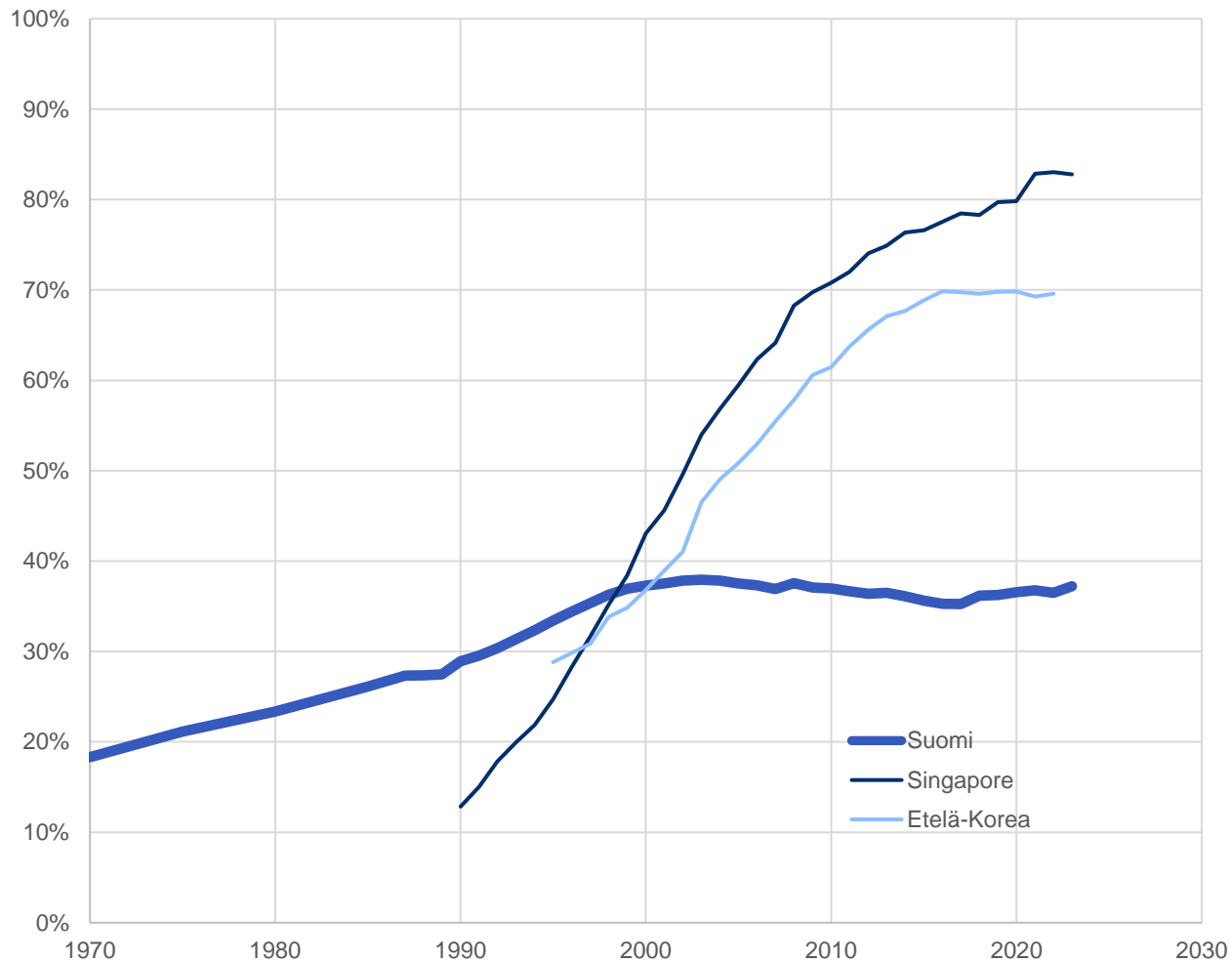
- Suomessa perusasteen jälkeinen koulutus yleistyi nopeasti.
- Reilussa 30 vuodessa 20 prosentista yli 80 prosenttiin

Kiinniottajan kiire

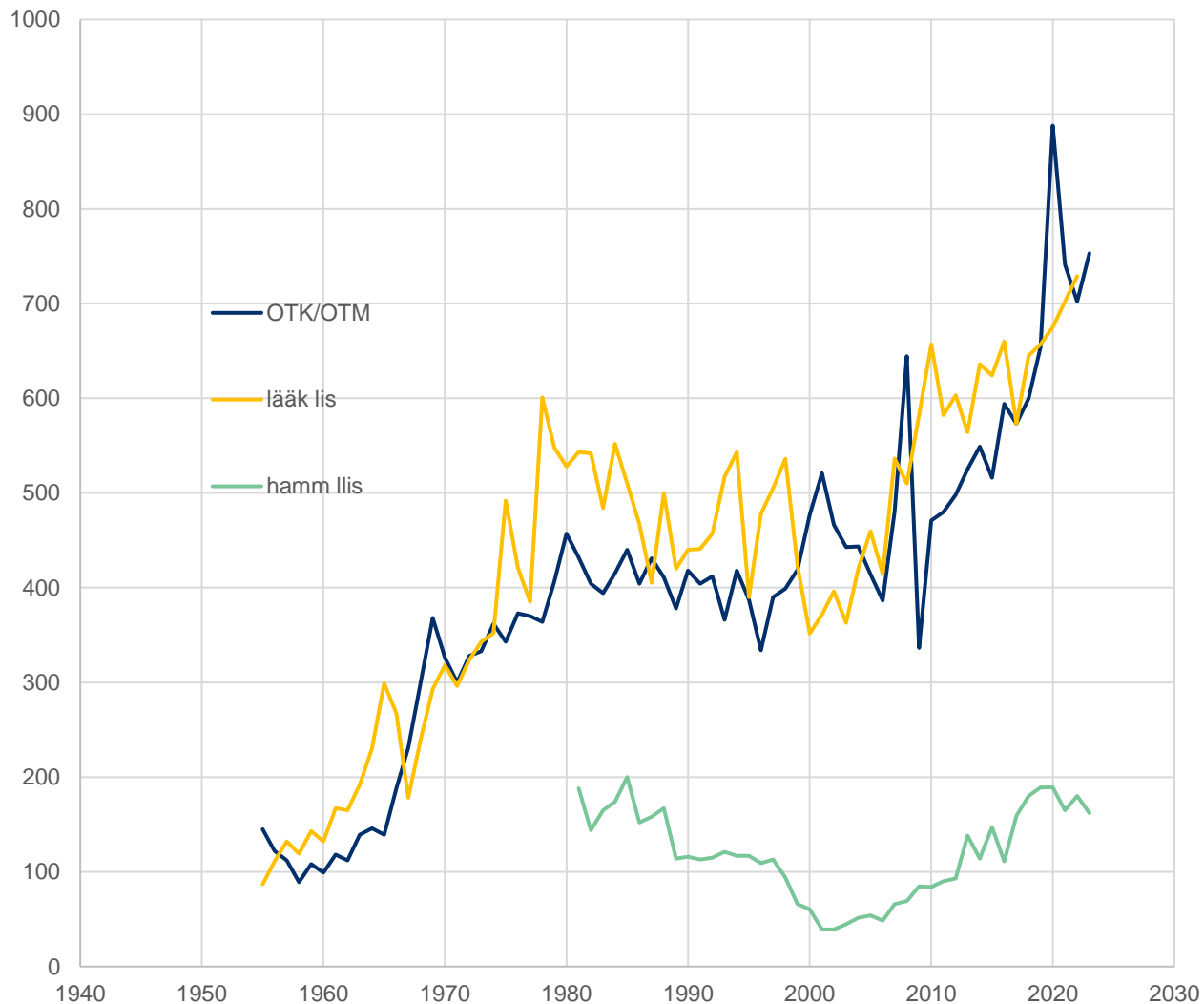
- Ensin toisella asteella, nyt korkea-asteella
- Jälkimmäiseen vaiheeseen Suomi ei ole osallistunut

25-34-vuotiaat, korkea-aste

Mihin pyritään?

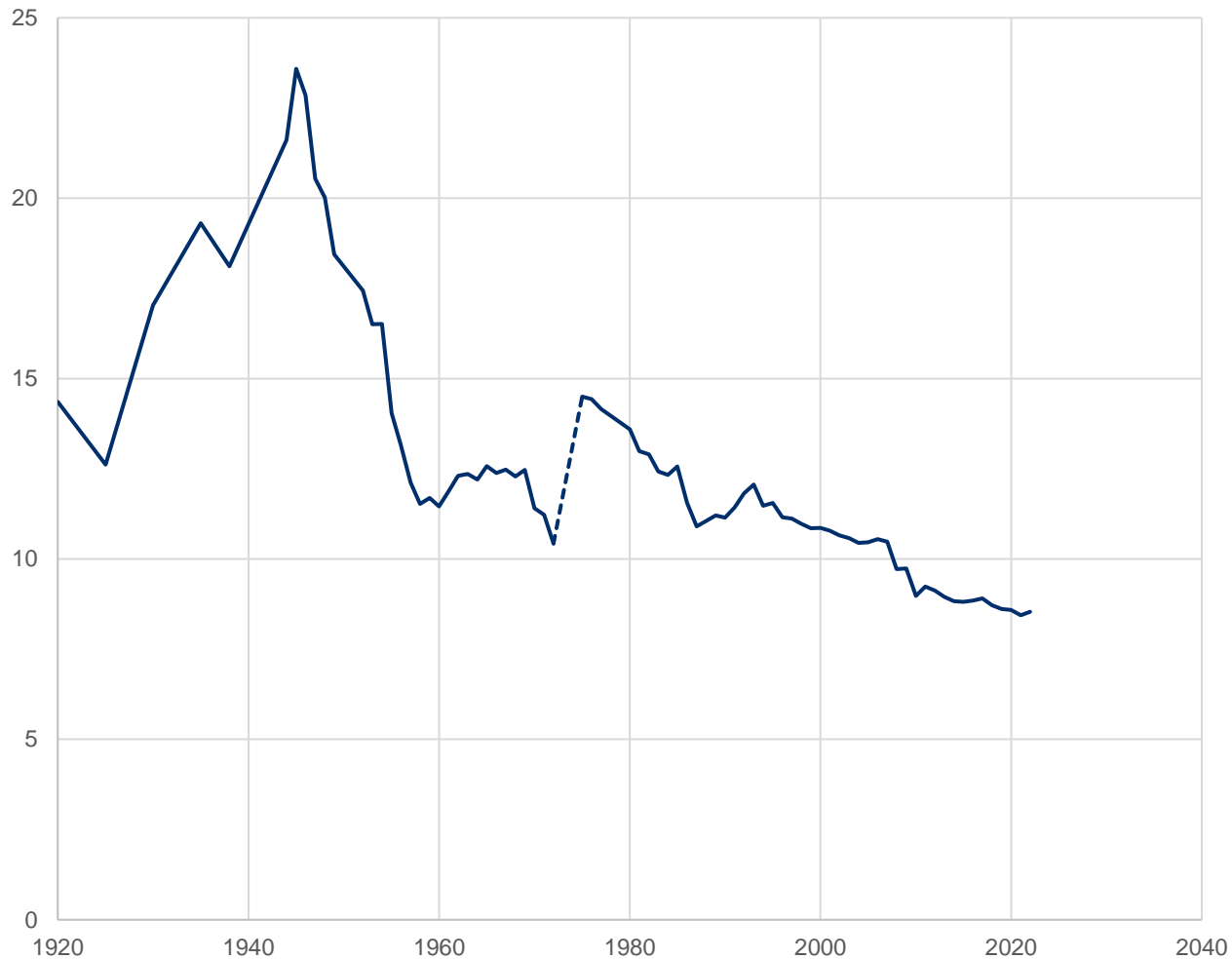
- Koulutuksen laajeneminen pysähtyi ensin korkeimman statuksen aloilla

Yliopistojen opiskelijoita / akateeminen henkilöstö

Mikä joustaa?

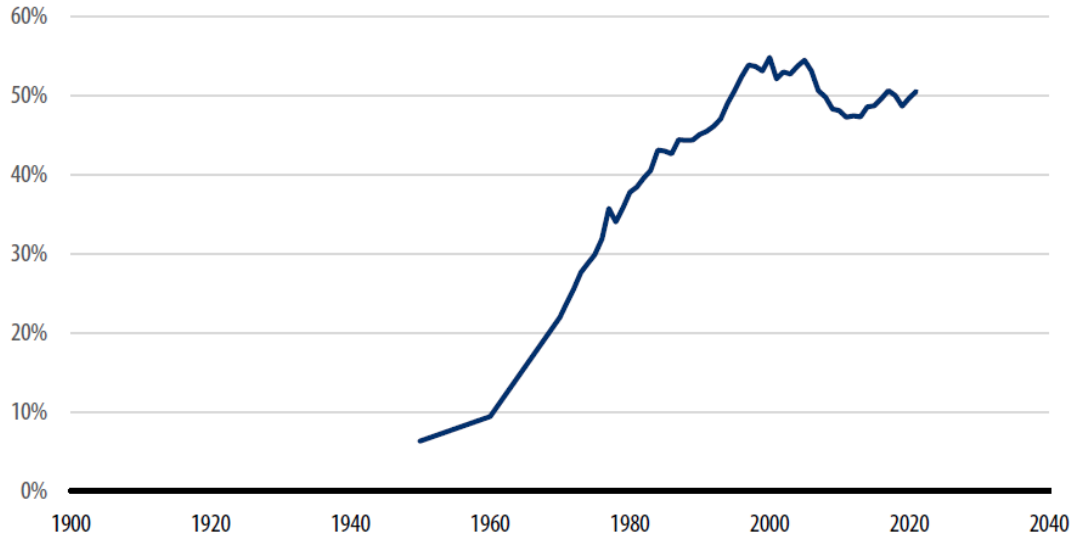
- Yliopistojen akateeminen henkilöstö kasvanut opiskelijamääriä nopeammin
- Nyt suhde historiallisen vahva

Riittävä pohja

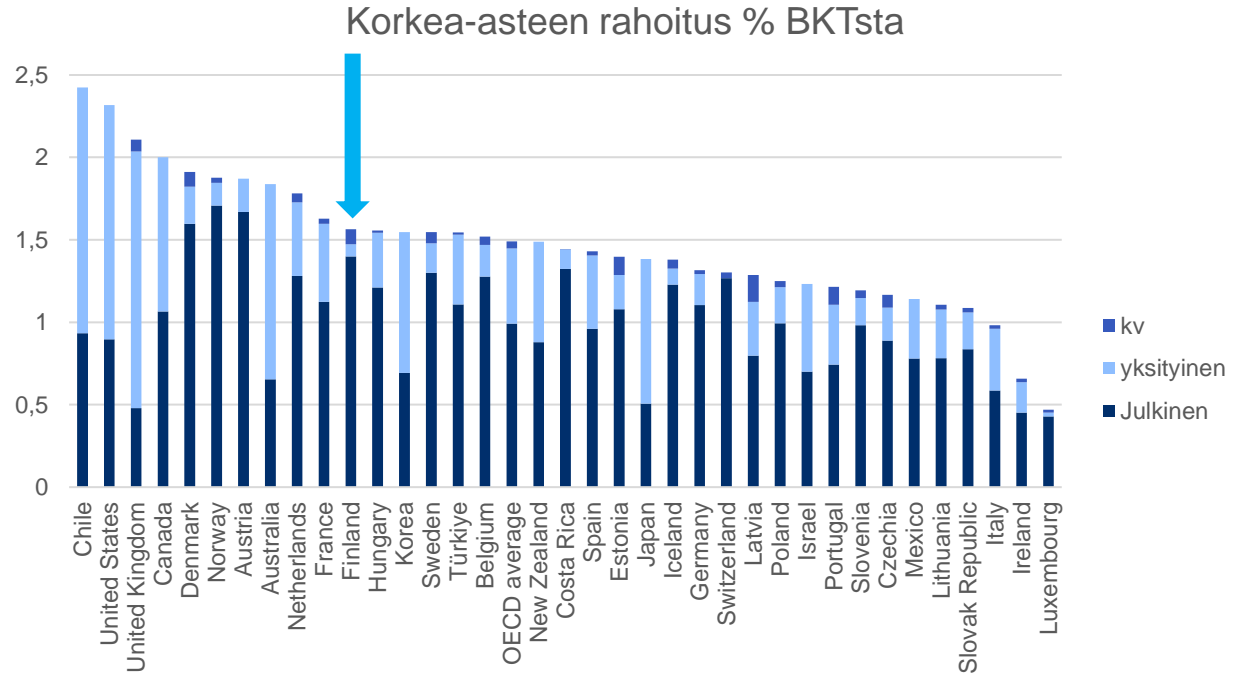
- Lukio taantui kun korkea-asteen kasvu pysähtyi
- Miten pohja varmistetaan tehokkaasti

Kuvio 81. Ylioppilaiden määrä suhteessa 19-vuotiaiden ikäryhmään 1950–2021

Resurssit

- Julkiset investoinnit korkealla
- Matalammalla kokonaispanoksella voidaan päästä korkeampaan koulutustasoon

Ratkaisujen aika on nyt

Kiitos!